

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "הספדי יוסף ורחל" [בהשתתפות כולל "חוני המעליל"]
העלוך לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ג מרחשון התשע"ז

שבת כו' סיון ה-תשפ"ב
פרשה: **קרח**
הפטרה: **ויאמר שמואל**

הדלקת נרות - 19:32
צאת השבת - 20:25
ר"ת: 21:21

הדלקת נרות בשבת הבאה **19:32**

חצות	נר
4:14 <	4:11 >
4:21 <	4:18 >
5:39 <	5:37 >
12:47 <	12:46 >
13:22 <	13:21 >
19:54 <	19:54 >

קורח בן יצהר
בבית כנסת אחד של עמי הארץ, התקינו תקנה שלא ירשו ללמדנים ולתלמידי חכמים להתפלל אצלם. פסע עליה אחד לתורה, ואמר לגבאי שיש טעות בספר תורה, כי כתוב בו 'יקורח' בקוי"ף ובח"יית, ואילו מההגדה של פסח הוא זוכר ושיכור' כותבים בכי"ף, עיין הגבאי בספר, ואמר: אכן, צדקת, הספר פסול, אך הואיל ותלמיד חכם אתה - היכבד וצא...

העלוך לרפואת חמי וחמתי שלום בך שמחה ומרים בת רחל מנשה בן דוד ובחיה מרת אחתי דינה בת רחל הרוצה להקדיש את העלוך או חלקו בטל... 052-5079555

"ערך האחדות"
בפרשה מסופר על אחד המאורעות החמורים ביותר שארעו בדור המדבר: דתן ואבירם נגד גדולי הדור. במחלוקת זו היו כל המרכיבים המרכיבים: עמדות שלטון, שררה, כוח, עושר, ענינים כביכול "הלכתיים" האנשים גדולים שבשלו. המסקנה מפרשיית קורח ועדתו היא, שממחלוקת מחוצפת שכזו, יכולה לצאת רק בריאה מיוחדת של: "פצתה הארמה את פיה", ושם יקברו חיים הרשע והפושע. לו היה כאן אירוע מן ההסטוריה הקדומה של עם ישראל בעת התהוותו היה הדבר קשה, אולם התורה מלמדת אותנו דבר המור שבעתיים: "בני קרח לא מתו" - עתידים אנו לראות מחלוקות מחוצפות והתחברות לרשעים גם בהמשך ההסטוריה של עם ישראל. נדייק בשמותם של דתן ואבירם: הכרטיסן הוא האחראי על הכרטיסים, כשם שהסדרן הוא האחראי על הסדר, וכיוצ"ב "הדתן" - הוא מרגיש שהוא הממונה על הדת. אבירם הוא אביהם הרעיוני של כל בני רם. להגדרת "רם" נצטט את "המאור ושמש" בפרשת "תצוה": "אשר קרך בדרך, לשון קרירות, שהיו מתחילה בחמימות ובהתלהבות לאהוב זה את זה, ועמלק הביאם לידו קרירות, וצינן את אהבתם על ידי התנשאות ונאוה, שעמלק בנימטריה: רם, שהוא לשון התנשאות ונבהות ונאוה". חיבור של אנשי דת עם כוחות טומאה ונאוה בבהינות: "ורם לבבך ושכחת את ה' אלוךך" נורם לצינן ההתלהבות הטבעית של אותם אנשים, והקרירות מובילה בעל כרחך להתנשאות עם כל גדולי הדור, עד כדי קיצוניות של: "וישלח משה לקרוא לדתן ואבירם" ותשובתם המפתיעה היתה: "לא נעלה". אנו מצויים להלחם בעמלק ולמחות ה"רם", וכיצד נעשית מלחמה זו? ממשיך ומבאר בעל "המאור ושמש" בדרך רמז, שנצטוינו למחות את זכר עמלק, כלומר להוריד מהנימטריה של "עמלק" את הנימטריה של "זכר" והיינו 13 = 227-240. בנימטריה "אחד", אם תהיה בנינו אחדות ולא פירוד, אהבה (בנימטריה גם כן 13) ולא שנאה, אזי בטל כוחו של רם. (אין ברצוננו לומר הלילה על בני אברהם, יצחק ויעקב שהם בני עמלק, רק כוונתנו לומר ש"קליפת עמלק" נקודת הרוע שלו, נדבקת לעתים אפילו ביהודים טובים, והרוע של עמלק הוא מלחמה בקדשי ישראל, ועל כך נאמר: "יתמו המאים [ולא חוטאים] מן הארץ"). שורש הרע שבא עלינו בתקופת חושך זו, נבע מחוסר אחדות ומפירוד, וחז"ל אבהו ענין האחדות כנורם ראשון בהצלחת עמנו במלחמות, ולכן זועקים אנו לאלוקי הארץ הזאת, ומתחננים אל מנהיגינו שלומי אמוני ישראל, לאחדות השורות, ולהגברת האהבה בתוכנו, שהרי כנ"ל - הכלי העיקרי לנצח את כוחות הרוע הוא האחדות, ואין לנו מויק גדול יותר מהפירוד. אם ניכח ויטו המנהיגים אונם לרחשי לב הציבור, אזי מתוך הימים הקשים האלו, ימים שמתחלף לנו בין אוהב לאויב, נוכח ותבקע מפינו הישרה: "מיין ה' עושה חיל, ימין ה' רוממה". העלוך לע"ג

שטעון ביטון בר אסתר ז"ל שנלב"ע ב' תמוז תתצ"ב.

ואכן, למחרת בבוקר הגיעה עגלה מיוחדת, מארמונו של המושל, לרחוב היהודים. העגלה נעצרה בפתח ביתו של הרב ועבדיו של המושל פרקו ממנה כמה שקי אורז משובח. לאחר שסיימו להעביר את השקים לביתו של הרב, ירד משרתו של המושל מן העגלה, נכנס אל הבית והגיש לרב את מתנתו האישית של המושל, גלימה יקרה ומפוארת, כמותה לבשו באותם ימים רק בכירי פקידי הארמון ושריו.

מולא אור שרגא התבונן בדורון שנשלח אליו ומצחו נחרש קמטים. מחד, לא אבה ליהנות ממתנות בשר ודם. ומאידך, משורת דרך ארץ לא יכול היה לדחות לגמרי את מתנתו של המושל.

נקט איפוא מולא אור שרגא בדרך אמצעית ואמר למשרת: "אמור נא לאדוניך, כי את הגלימה אקבל בתודה ובברכה, אולם בשקי האורז אין לי צורך. החזר אותם אל הארמון".

מולא אור שרגא טמן את גלימת הצמר היקרה בארוננו, מתוך מחשבה כי טוב יעשה אם ילבשנה בימות החורף, להחם בה את גופו.

ואכן, לאחר חג הסוכות, כאשר קור עז החל משתרר, הוציא מולא אור שרגא את הגלימה מארוננו ולבשה לגופו.

ברם, בהביטו בעצמו חלפה עננה על פניו. "גלימת הצמר מחממת ומועילה", הרהר, "אבל מה עם מידת הגאווה? הלא גלימה מפוארת שכזו עלולה להכניס בלב לובשה תחושת גאווה ועליזות".

ולפתע עלה רעיון במוחו. הוא פשט את הגלימה מעליו, נטל זוג מספריים ממגירת השולחן וגזר את שרווליה של הגלימה.

"כך טוב ויאה", הרהר מולא אור שרגא בחדווה, "בגלימה מוזרה שכזו אין איש מתפאר ומתרום, וכך אוכל ללובשה בלא חשש גאווה והתנשאות".

במשך תקופה מסוימת לבש מולא אור שרגא את הגלימה היקרה ונטולת השרוולים, כשליבו טוב עליו.

אולם אז, באחד הימים, אירע הדבר.

היה זה בעת שמולא אור שרגא צעד לאיטו בשוק הירקות של יוד. כאשר לפתע הופיע מולו מחמוד. אחד משרי הארמון.

מחמוד. שמעודו לא נודע בחיבה יתרה ליהודים, הביט במולא אור שרגא וזעמו גאה בקרבו. מראהו של החכם היהודי המתהלך כשהוא לבוש בגלימה יקרה, כמותה לובשים רק פקידי ושרי הארמון, הבעיר את חמתו, אולם עוד יותר מכך גדל זעמו בראותו כי הגלימה חסרת שרוולים.

"האומנם?" התקצף בליבו, "וכי כיצד יעזי איש יהודי לגזור כך גלימת שררה?"

והוא החיש את צעדיו אל עבר מולא אור שרגא, נעמד מולו. והניף את ידו על מנת לסטור לו על פניו בחוזקה.

בו ברגע התרחש הנס. ידו של מחמוד קפאה באוויר, בלא יכולת להורידה. "איי איי" הזדעק מחמוד בבעתה, "היד שלי היד"

הודעות מרכז "Shai for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין
לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ל ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

העלוך לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעולו אמן

והקורא קורא בן יצחק"
לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה
לעזור על הכהונה (רש"י).

מעיר על כך הצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחא:
קרוז היה ממונה בהרבה בעלות: היה בן משפחה
מיוחסת, תלמידי חכם, בעל ממון וגם פיקח גדול.
ולכן באופן טבעי היה קרוז עשוי להגיע ברבות
הימים למעמד של מנהיג בישראל, ומפני מה לא
זכה לכך ונטרד מה העולם? מפני שלקח את
עצמו" - שלא המתין ליום שבני העם יתנו בו
עניניהם ויכתירוהו בכתר המנהיגות, אלא דחק את
השעה וביקש להמליך את עצמו על שבטי ישראל
על ידי ריב ומחלוקת.

על חטא זה נגזר על קרוז ועדתו עונש מיוחד
במינו: "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת
בתיהם..." (טו. לב). עונש זה היה בבחינת מדה
כנגד מדה: קרוז ועדתו לא המתינו בסבלנות עד
שתשחק להם השעה ותוטל על ראשם עטרת
המנהיגות. משום כך גם האדמה לא המתינה
לקבל אותם בשעה היעודה להם בדרך הטבע,
אלא פצתה פיה "וירדו הם וכל אשר להם חיים
שאולה".

ויהתן ואביהם בני אליאב"

תמה האדמו"ר מגור בעל "חידושי הרי"ם": דתן
ואבירם לא היו משבת לוי ולא נתכוונו במאורע זה
לעצמם, בכל זאת נתפרסמו שמוניהם בתורה
לדראון, ואילו מאתיים חמישים מקריבי הקטורת
לעצמם דרשו, וחסה התורה על כבודם ולא
פירסמה את שמוניהם?

הוא הקשה והוא תירץ: אם יתכן לסלוח לאדם
שאין בכוחו להתגבר על יצרו ועל כבודו המדומה
השואף לגדולות, אי אפשר למחול למי שאין לו
טובת הנאה, והוא מחזיק במחלוקת לשם מחלוקת
ואורו צריך לפרסמו לגנאי...

ואין בן פלג בני ראובן"

אמרו רבותינו בתלמוד: און בן פלג אשתו
הצילתו, אמרה לו: מה נפקא מינה לך אם אהרן
יהיה הרב ואם קרוז יהיה הרב, הרי בין כה וכה
אתה תישאר התלמיד? אמר לה: מה אעשה, עמם
הייתי בעצה ונשבעתי לו. אמרה לו: יודעת אני
שכל העדה כולם קדושים הם ולא יכנסו אלי אם
אני פרועה. וזאת השקתה אותו יין והלכה וישבה על
פתח הבית כשערוניה גלויות, וכל מי שהיה בא
לקרוא לאון וראה את ראשה הפרוע, מיד היה שב
על עקבותיו, וזהו שכתוב (משלי יד, א) "חכמות
נשים בנתה ביתה".

נשאלת השאלה, מה כאן החכמה הגדולה אשר
מייחסים לה בפסוק מיוחד "חכמות נשים בנתה
ביתה", הלא בעצם סטרא פשוטה היא אשר כל
אדם מן השורה מבינה, שאין לו לאדם להתערב
בדבר שלא יביא לו כל תועלת.

ותירץ הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שלומדים
אנו מכאן, כי בשעת מחלוקת אף על דבר פשוט
לכאורה, צריכים להגיע ל"חכמות נשים בנתה
ביתה", ומי שמבחיין ומבין את האמת גם בעת
שכזו, הוא אכן חכם גדול, כי אף על פי שהשכל
הפשוט אומר שאין לו לאדם להתערב בריב שלא
שייך לו, מכל מקום בזמני ריב ומדון אש
המחלוקת בוערת ושורפת הכל, ואם מוצאים
באותו זמן אדם שאינו נסחף וגם יודע לנקוט
באמצעי הנכון, הוא בודאי איש חכם.

וצריך להבין מדוע אשת און בן פלג גילתה את
שערוניה דוקא?

ותירץ בספר "ילקוט האורים" בשם ספר "ברית
שלום", על פי הגמרא (יומא מז.): שבעה בניו היו
לה לקמחית וכולם שמשו בכהונה גדולה. אמרו
לה חכמים: מה עשית שוכית לכך? אמרה להם:
מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערוני. ולכן
גילתה היא את שערה, שאם יאמר לה בעלה
שראוי לו להחזיק במחלוקת זו, כדי שזוכה שיצאו
ממנו בניו שיהיו ראויים לשמש בכהונה גדולה,
יראה כעת שהיא לא נזהרת בזה, וממילא היא לא
תזכה שיצאו ממנה בניו הגונים.

"ויקומו לפני משה"

וקמו בחוצפא (תרגום יונתן בן עוזיאל).

צריך להבין, איך משמע בפסוק שהתנהגו בחוצפה
כלפי משה רבינו?

ונראה להסביר משום שהם הקדימו לקום לפני
שבא משה אליהם כדי שלא יצטרכו לקום מפניו,
ולפי הדין צריך לקום קימה שיש בה הידור והם
קמו אבל בחוצפה. ועוד נראה לפרש שראו והביטו
בפניו של משה, להראות שאינם מתייראים מקרני
ההוד שהבהיקו מפניו כדרך שנתיראו אהרן וכל
בני ישראל לגשת אליו. וזהו ויקומו "לפני" משה.
וגם אסור לעמוד בקומה זקופה שדוחק רגלי
השכינה, והם קמו בקומה זקופה, חת היה
החוצפה שלהם.

"רב לקם כי כל העדה כולם קדושים וכתובים ה' ומדוע תתנשא
על קהל ה' "

יש לפרש בהקדם מה שיש לבאר את הפסוק
(תהלים קמט, ד): "כי רוצה ה' בעמו יפאר עניוים
בישועה". כי הנה מנהיגי עדת ישראל צריכים
להיות תמיד שפלים וענוים ולנהל את עדתם על
מי מנוחות, אבל כשהעת צריכה לכך והדור פרוץ,
אני מצוים הם להתקומם במלוא קומתם והדרם
ולנהוג נשיאותם ברמה, וללחום בחירוף נפש גנד
מהרסי ומחבלי כרם ה' צבאות, וזהו שאמר
הכתוב: "כי רוצה ה' בעמו" - בזמן שמעשי בני
האדם רצויים בעיני המקום ברוך הוא, או "יפאר
עניוים בישועה", נאה ויאה היא תפארת הענוה.

וזהו שטען קרוז לעולם הלא כל העדה כולם
קדושים וטהורים, ועושים באימה וביראה רצון
קונם, ולעת כזאת "מדוע תתנשא על קהל ה' ",
הלא עתה צריכים אתם להתנהג בשפלות וענוה.

הלכות ליל חמור

הלכות קריאת שמע שעל המטה, וברכת "המפיל"
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

אין מברכים על ק"ש שעל המטה

ה. אף על פי שאמרו חכמים שמצוה לקרוא קריאת שמע על המטה, מכל
מקום לא תיקנו חכמים ברכה על מצוה זו, ונתנו הראשונים כמה טעמים
על כך. ואפילו אם עדיין לא קיים מצות קריאת שמע דאורייתא, וכגון
שקרא קריאת שמע בברכותיה מבעוד יום, ומכוין לצאת ידי חובת
המצוה בקריאת שמע שעל המטה, אינו מברך על קריאתה. (ומכל מקום
צריך לברך ברכת "המפיל", וכמו שיבואר להלן).

קריאת שמע כמה פעמים

ה. אם אחר שקרא קריאת שמע שעל המטה רואה שעדיין לא באה עליו
השינה, יחזור ויקרא קריאת שמע כמה פעמים עד שישן. ואם רצה
רשאי להרהר בדברי תורה, ואינו חייב לחזור ולקרוא קריאת שמע,
ובלבד שישן מתוך דברי תורה.

ויש אומרים שעל פי דעת רבותינו המקובלים טוב שיהרהר "אנא בכח"
עד שישן.

והקורא קריאת שמע על המטה כמה פעמים, רשאי להתחיל כל פעם
מפסוק "שמע ישראל". ואף על פי שאמרו חז"ל (במסכת ברכות דף לז:):
"האומר שמע שמע משתקין אותו", מכל מקום כשקורא כל הפרשה על
מטתו וחוזר וקורא כל הפרשה, רשאי להתחיל מפסוק ראשון.

ואין להקל בזה אלא דוקא בקריאת שמע שעל המטה, שקוראה לשם
שמירה מן המזיקין, וכדי שישן מתוך דברי תורה, אבל בלאו הכי אסור
לקרוא אפילו כל הפרשה שתי פעמים. ואם קורא כל שלשת הפרשיות
של קריאת שמע כמה פעמים בזו אחר זו, רשאי לעשות כן ואפילו שלא
על מטתו.

ברכת "המפיל"

ה. הנכנס לישון על מטתו בלילה, צריך לברך בשם ומלכות: "ברוך אתה
ה' אלוקינו מלך העולם, המפיל חבלי שינה על עיני ותנומה על עפעפי,
ומאיר לאישון בת עין, יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי
שתשכיבני לשלום, ותעמידני לחיים טובים ולשלום, ותן חלקי בתורתך,
ותרגילני לדבר מצוה, ואל תרגילני לדבר עבירה, ואל תביאני לידי
חטא, ולא לידי נסיון, ולא לידי בזיון, וישלום בי יצר הטוב, ואל ישלום
בי יצר הרע, ותצילני מיצר הרע ומחלאים רעים, ואל יבהילוני חלומות
רעים והרהורים רעים, ותהא מטתי שלמה לפניך, והאר עיני פן אישן
המות, ברוך אתה ה' המאיר לעולם כולו בכבודו".

והאשכנזים נהגו לומר הברכה בנוסח שונה במקצת, כנדפס בסידורים,
ובכל מקום יאמרו כמנהגם.

לא חמור אחד מהם נשאתי"

חסיד אחד ביקר אצל ר' ישראל סלנטר. קיבלו ר' ישראל בסבר פנים יפות, וענה
לו על כל משאלותיו.

בשעמד החסיד לצאת, הניח שטר בסת, על השולחן. שאלו ר' ישראל:

לשם מה הכסת? ענה החסיד: כך מקובל אצלנו, לתת מתת ל"יהודי טוב". אמר ר'

ישראל: ואצלנו מקובל, שיהודי טוב נותן לאחרים...